

καταστάσεις. Απόλυτη επιτυχία. Ακολούθησε, στις 25 Απριλίου 1945, η όγδοη αεροπορική επιχείρηση στο Μπερχτενστάτεν, το άντρο του Χίτλερ. «Δυστυχώς» γράφει στο ημερολόγιό του ο Θανάσης, «τον Χίτλερ δεν τον πετύχαμε. Φαίνεται το μυρίστηκε και το 'σκασε για την Καγκελλαρία, στο Βερολίνο».

Αυτές οι οκτώ ήταν οι τελευταίες επιδρομές εναντίον της Γερμανίας, πριν υπογράψει την παράδοσή της, στις 15 Μαΐου 1945. Ο Θανάσης έλαβε μέρος και σε δυο «επιχειρήσεις ελέους» στην Ολλανδία.

«Μ' αυτές τις δύο πτήσεις έχουμε ολοκληρώσει τον πρώτο μας κύκλο επιχειρήσεων και φεύγουμε με άδεια. Εγώ, όπως ανέφερα και πριν, τις άδειές μου τις περνούσα στο Λονδίνο. Αυτή τη φορά μάλιστα θα φιλοξενούσα και το Βοηδό Κυβερνήτη, τον Τζων Λέσλυ, με τον οποίο είχαμε γίνει πολύ καλοί φίλοι.»

Το πλήρωμα του βομβαρδιστικού*

Είναι επτά, δυο αξιωματικοί, υποσμηναγοί, και πέντε υπαξιωματικοί, σμηνίες. Είναι όλοι ντυμένοι στο μπλε της Αεροπορίας, της Αγγλικής Πολεμικής Αεροπορίας, της ΡΑΦ. Είναι απόγευμα, Απρίλης, ο καιρός γλυκύτατος, περπατούνε στον κεντρικό δρόμο του Λίνκολν και χαζεύουνε τις βιτρίνες των καταστημάτων. Κρατούνε όλοι στα χέρια τους παγωτό, δείχνουν να το απολαμβάνουνε, πειράζει ο ένας τον άλλο, γελάνε χαρούμενοι, η ζωή τους ανήκει και είναι φανερό πως τη γλεντάνε. Από τα διακριτικά στις στολές τους είναι όλοι ιπτάμενοι. Αποτελούν το πλήρωμα ενός βαρέος βομβαρδιστικού Λάνκαστερ.

Το Λάνκαστερ είναι το πιο σύγχρονο και πιο βαρύ βομβαρδιστικό της Βρετανικής Πολεμικής Αεροπορίας. Είναι τετρακινητήριο, μπορεί να πετάξει σε ύψος τριάντα χιλιάδων ποδών και μεταφέρει 10 τόννους βόμβες, μια των έξι τόννων, μεγάλη σαν βαρέλλι και τέσσερεις τόννους μικρότερες, διατρητικές κυρίως, διαθέτει δε τρεις πυργίσκους τετραδύμων πολυβόλων μπράουνιγκ, ένα μπροστά στη μύτη, ένα πίσω στην ουρά και ένα στο μέσο, στο πάνω μέρος της ατράκτου.

* Απόσπασμα από το βιβλίο του Θανάση Παπαϊωάννου, *Η ζωή μου*, σσ. 175-177.

Πριν από λίγες ώρες έχουν φέρει εις πέρας την πιο σημαντική αποστολή της πολεμικής σταδιοδρομίας τους. Πήραν μέρος σε μια επιδρομή εναντίον του Μπερχτενστάτεν, στην καρδιά της Αυστρίας, ψηλά πάνω στις κορυφές των Άλπεων, μαζί με εκατοντάδες άλλα βομβαρδιστικά του ίδιου τύπου, κυνηγώντας τον Χίτλερ, που οι πληροφορίες των Μυστικών Υπηρεσιών τον έφεραν να είχε καταφύγει στο κρησφύγετό του εκεί επάνω. Φαίνονται δεμένοι μαζί, αποτελούν ένα συμπαγές σύνολο, όπως πρέπει να είναι. Έτσι έχουν εκπαιδευθεί, είναι και οι εφτά μια σφικτοδεμένη γροδιά. Μαζί αντιμετωπίζουν καθημερινά το Θάνατο, γι' αυτό και στη Ζωή είναι Ένα. Παρόλο που είναι διαφορετικοί, ουσιαστικά είναι ένα. Κι όταν βγαίνουν έξω από τη βάση τους, είναι όλοι μαζί, και οι εφτά. Είναι Ένα!

Ο κυβερνήτης, ο υποσημηναγός Τζων Έβεριτ, κατάγεται από τη Μέση Αγγλία, και είναι ο μόνος από το πλήρωμα που είναι παντρεμένος. Οι υπόλοιποι είναι ελεύθερα πουλιά.

Ο βοηθός κυβερνήτης, ο σμηνίας Τζων Λέσλυ, ένα λεβεντόπαιδο από το Λάνκσαϊαρ, είναι γιός βιομήχανου, μορφωμένος, ανοιχτόκαρδος και ευπροσήγορος.

Ασυρματιστής ο υποσημηναγός Θανάσης Παπαϊωάννου, 22 χρόνων, από την Κυθρέα της μακρυνής Κύπρου, που η αδεράπευτη αγάπη του για τη σκλαβωμένη Ελλάδα τον οδήγησε στην Αγγλική Πολεμική Αεροπορία. Την αγάπη του για την Ελλάδα τη μεταλαμπαδεύει και στους υπόλοιπους, που τους μαθαίνει να χορεύουν καλαματιανό, που τον χορεύουν τελετουργικά κάθε φορά που φεύγουν για αποστολή και πριν επιβιβασθούνε κραυγάζουνε ομαδικά «Αέρα!», την πολεμική κραυγή των Ελλήνων.

Βομβαρδιστής, που εκτελεί και χρέη μεσαίου πολυβολητή, ο σμηνίας γέρο-Τομ, ο πιο ηλικιωμένος απ' όλους, ήσυχος και μάλλον αποτραβηγμένος, αλλά με εξαιρετικό χιούμορ.

Αεροναυτίλος, ο σμηνίας Γκίλμπερτ, ο Δον Ζουάν της παρέας, που προσέχει πολύ την εμφάνισή του και ιδίως τα μαλλιά του, μη λασκάρει τρίχα, και που οι άλλοι δεν χάνουν ευκαιρία να τον πειράζονε γι' αυτό.

Και τέλος οι δύο πολυβολητές, ο μικρόσωμος σμηνίας Τζιόνστον, πολυβολητής της ουράς και ο λεπτοκαμωμένος, μελαχροινός σμηνίας Άρθρουρ, μπροστινός πολυβολητής, από το Ντέβον της Νοτιοδυτικής Ν.Σ. Αγγλίας, προφανώς απόγονος Ισπανών.

Όταν βραδυνάζει αποφασίζουν να πάνε στον κινηματογράφο για να ξεσκάσουνε και να ξεχάσουν για λίγο τον πόλεμο. Μπαίνουν στην αίθουσα που είναι

κατάμεστη, βολεύονται στις θέσεις τους και προσηλώνονται στην οδόνη. Είναι η ώρα που προβάλλονται τα τελευταία νέα, λίγο πριν αρχίσει το έργο. Και ξαφνικά παγώνουν και οι επτά και καθλώνονται στα καθίσματά τους. Στην οδόνη προβάλλει ένα τετρακινητήριο μεγαθήριο, ένα βομβαρδιστικό Λάνκαστερ με ανοιγμένη την κοιλιά, έτοιμο να αμολήσει τις βόμβες του και στη μύτη του φιγουράρει ένα τεράστιο γράμμα G, G for George, το όνομα του, Γιώργης, ο Άη Γιώργης τους, έτσι το έχουνε βαπτίσει, St George, Άη Γιώργης! Είναι το αεροπλάνο τους, το αεροπλάνο με το οποίο πετούν στον πόλεμο και βομβαρδίζουν τη Γερμανία. Είναι το αεροπλάνο με το οποίο λίγες ώρες πριν κυνηγούσαν τον Χίτλερ στην καρδιά των Βαυαρικών Άλπεων, στο Μπερχτενστάντεν. Αυτό ακριβώς είναι που περιγράφει και ο εκφωνητής τη στιγμή που στην οδόνη κυριαρχεί ο Άη Γιώργης τους.

Δεν συγκρατούνται άλλο. Σαν να τους έχει κτυπήσει ηλεκτρικό ρεύμα, πετάγονται επάνω μεμιάς και οι επτά, χοροπηδούν και ξεφωνίζουν, είμαστε εμείς, είμαστε εμείς, είναι το αεροπλάνο μας! It's our Lancky!

Όλων τα βλέμματα στρέφονται επάνω τους, τους βλέπουν που αγκαλιάζονται και φιλιούνται και χοροπηδούν ενθουσιασμένοι, και εντελώς αυθόρμητα όλη η αίθουσα ξεσπά σε ζητωκραυγές! Μέσα σ' ένα παραλήρημα χαράς και ενθουσιασμού τους αποδεώνουν! Τέτοια ανταμοιβή δεν την περίμεναν, δεν μπορούσαν να τη διανοηθούν. Η αναγνώριση της προσφοράς τους και η αποδέωση που τους επεφύλαξε το άγνωστο κοινό, τους συνεπαίρνει και τους συγκλονίζει. Η συναισθηματική φόρτιση τους συνταράζει! Νοιώθουν.... ήρωες!

Ύστερα απ' αυτό βέβαια, δεν είχαν καμιά διάθεση να παρακολουθήσουν το έργο. Καταλήγουν σε μια μπυραρία για να το γιορτάσουν. Κι εκεί όμως, με το αλκοόλ, αντί να ηρεμήσουν, αναστατώνονται ακόμα πιο πολύ. Μόνο ο ύπνος θα τους γαληνέγει!

Πίσω στη βάση τους και στα κρεβάτια τους, ο καθένας βυθίζεται στις σκέψεις και τα όνειρά του, μέχρι να ευδοκήσει ο Μορφέας να ηρεμήσει το τρικυμισμένο είναι τους!

Το παρόν τεύχος έχει επιχορηγηθεί από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Η επιχορήγηση δεν σημαίνει την αποδοχή του περιεχομένου ή των απόψεων που εκφράζονται από τη συντακτική επιτροπή από πλευράς του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.